

## فرمولاسیون و کنترل فیزیکی شیمیایی کرم آنتی اکسیدان و ترمیم کنندهی خرفه

حسین دهقان

مرکز تحقیقات گیاهان دارویی، دانشگاه شاهد، تهران، ایران

## چکیده

خرفه (*Portulaca oleraceae*) یکی از گیاهان دارویی ایران می باشد که در طب سنتی به عنوان ترمیم کننده پوست های آسیب دیده در اثر سوختگی با آتش استفاده می شود. با توجه به نتایج حاصل از این پژوهش، عصاره خرفه دارای خاصیت آنتی اکسیدانی خوب ( $IC_{50} = 4.8 \pm 0.1 \text{ mg/mL}$ ) و میزان ترکیبات فنولی بالایی ( $0.41 \pm 0.15$  گرم ترکیبات فنولی معادل گالیک اسید در ۱ لیتر عصاره خرفه) است. همچنین عصاره خرفه در مهار آنزیم تیروزیناز (غلظت  $1 \text{ mg/mL}$  از عصاره موجب  $1.55 \pm 25.06$  درصد مهار شد) که رابطه مستقیمی با قدرت ترمیم و روشن کنندگی پوست دارد مؤثر بود. روغن به دست آمده از بذر خرفه نیز دارای  $33.8$  درصد لینولئیک اسید (امگا ۶) و  $42.32$  درصد اولئیک اسید (امگا ۹) و در مجموع حاوی  $67.12$  درصد اسیدهای چرب ضروری امگا ۶ و ۹ می باشد. در ادامه، ۸ فرمولاسیون کرم خرفه ( $F_1$  تا  $F_8$ ) با استفاده از دو جزء مؤثره روغن و آب خرفه، امولسیفایرها، پایدار کننده ها، نگه دارنده، آنتی اکسیدان و مرطوب کننده ها ساخته شد. نتایج آنالیزها نشان داد که کرم  $F_8$  بهترین کیفیت و پایداری را در میان سایر فرمولاسیون ها دارد.

واژگان کلیدی: خرفه، کرم، ترمیم کننده، روشن کننده، تیروزیناز